

Viipurin Koirat ry:n lausunto luonnoksesta laiksi eläinten hyvinvoinnista ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (VN/12277/2021)

Eläinsuojelu- ja rescueyhdistys Viipurin Koirat ry jättää lausunnon eläinten hyvinvointilaista. Kommenttimme koskee erityisesti eläinten maahantuontia ja välittämistä, jotka molemmat ovat oleellinen osa Viipurin Koirat ry:n toimintaa.

Lain tarkoituksena olisi 1 § mukaisesti eläinten hyvinvoinnin edistäminen ja niiden suojeleminen parhaalla mahdollisella tavalla eläinten hyvinvoinnille aiheutuvalta haitalta. Viipurin Koirat ry pyytää huomioimaan, etteivät keinot tiettyjen eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi saisi kuitenkaan olla sellaisia, joiden vaikutuksesta samaa lajia edustavien eläinten hyvinvointi heikkenee toisaalla. Tähän liittyen haluamme kiinnittää erityistä huomiota koiranpentujen tuonti-ikärajaan.

Lisäsehdotuksemme lakiin: Laista puuttuu pykälä, jossa säädettäisiin eläinasiavaltuutetusta. Lakiin tulisiikin lisätä, että Suomessa tulee olla vähintään yksi eläinasiavaltuutettu (vastaava kuin nykyinen määräaikainen eläinsuojeluasiamies).

1 § Lain tarkoitus

Pykälään tulee lisätä, että jokaisella eläimellä on itseisarvo, jota on kunnioitettava. Nyt eläimen itseisarvo on kirjattu vain lain perusteluihin, mutta tämä ei ole riittävää.

Eläimen itseisarvon tunnustaminen lakipykälässä antaisi eläinten hyvinvointia koskevalle lainsäädännölle sille kuuluvaa painoarvoa. Eläimen itseisarvo on jo

kirjattu useiden maiden lainsäädäntöön ja Suomen tuleekin päästä asiassa näiden maiden tasolle.

6 § Lain yleiset periaatteet

Kärsimyksen määritelmä vaatii tarkentamista. Minkä tahansa pienen ohimenevän epämukavuutta aiheuttavan haitan tulisi olla kärsimykseksi määriteltävää. Pykälään tulisi myös lisätä, että eläinten pidossa tulee noudattaa varovaisuusperiaatetta eläimen hyväksi. Tätä on noudatettava silloin, jos on syytä epäillä jonkin asian aiheuttavan haittaa eläimen hyvinvoinnille eikä siitä ole tieteellistä tutkimusta, joka todentaisi sen olevan haitatonta.

7 § Sairaana ja vahingoittuneen eläimen auttaminen

Mielestämme virke "Luonnonvaraisten eläinten kohdalla lopetuskyynnyksen tulisi olla selkeästi matalampi kuin ihmisen hoidossa olevien eläinten kohdalla." tulee poistaa. Jos luonnonvaraisen eläimen hoitaminen on mahdollista, tulee kunnaneläinlääkäri antaa eläimelle ensiapua. Tämän jälkeen eläin on toimitettava jatkohoitoon luonnonvaraisia eläimiä hoitavalle taholle. Luonnonvaraisten eläinten kohdalla lopettaminen ei saa olla ainoa vaihtoehto.

8 § Eläinlajien ja eläinten pitoa koskevat rajoitukset

Pykälään on kirjattu, että tuotantoeläimenä saa pitää vain sellaisia eläimiä ja eläinlajeja, joilla on muun muassa mahdollisuus toteuttaa liikkumiseen, lepoon, kehon huoltoon, ravinnon etsimiseen ja muuhun vastaavaan toimintaan sekä sosiaalisiin suhteisiin liittyviä olennaisia käyttäytymistarpeita ja joille voidaan järjestää asianmukaiset pitopaikat.

Mielestämme pykälän kohdat ovat selkeästi ristiriidassa useiden liitteessä 1. mainittujen eläinlajien kanssa. Mielestämme liitteestä tuleekin poistaa kettu, naali, minkki, supikoira, soopeli ja hilleri. Nämä turkiseläiminä kasvatettavat lajit ovat vain muutamia vuosikymmeniä olleet ihmisen kasvatuksen piirissä. Eläinten hyvinvointitutkimus on todistanut, että näiden eläinten lajityypilliset käyttäytymistarpeet, kuten kaivaminen, uiminen, saalistaminen, tutkiminen ja

ylipäättään riittävä liikkuminen, eivät toteudu verkkopohjaisissa häikeissä. Lajien kasvatus tulee siis Suomessa lopettaa.

12 § Kohtelun yleiset vaatimukset

Pykälään tulisi lisätä kohta, jossa sanotaan, että eläimen kouluttamisessa tulee pyrkiä palkitsemaan eläintä halutusta käytöksestä ja välttämään eläimen rankaisemista. Eläinten koulutuksessa saadaan parhaiten tuloksia palkitsemalla eläin toivotusta käyttäytymisestä. Halutun käyttäytymisen vahvistamiseen perustuvat koulutusmenetelmät lisäävät myös eläinten hyvinvointia.

Pykälään tulisi myös lisätä, että vieroitettaessa jälkeläisiä emostaan, olisi se tehtävä niin ja sellaisena ajankohtana, että siitä on mahdollisimman vähän haittaa molemmille osapuolille.

13 § Kielletty kohtelu

Pykälään tulisi lisätä, että eläinten käyttäminen kohde-eläiminä sellaisissa harrastuksissa, jotka voivat aiheuttaa kohde-eläimelle huomattavaa fyysistä ja psyykkistä haittaa, on kiellettyä. Tällaista ovat esimerkiksi luolakoirakokeet, joissa koirat pääsevät ajamaan tarhattuja kettuja.

Lain perusteluihin tulisi lisätä esimerkkejä eläinten kielletystä kohtelusta. Kielletyksi olisi määriteltävä esimerkiksi koiran niin kutsuttu hapettaminen, jossa kiristytvä kaulapanta asetetaan koiran hengitysteiden kohdalle. Sen tuloksen koiralle aiheutetaan voimakas tukehtumisen tunne ja pahimmillaan tajunnan menetys.

Kannatamme eläinten värjäämisen kieltoa.

15 § Eläimille tehtävät toimenpiteet

Porsaiden kirurginen kastraatio tulee kieltää tässä pykälässä. Porsaiden kirurgiselle kastraatiolle on jo olemassa kivuttomampia vaihtoehtoja, kuten immunokastraatio, joten sen jatkamiselle ei mielestämme ole perusteita.

Pykälän perusteluissa mainittuihin esimerkkeihin kielletyistä toimenpiteistä tulisi lisätä myös lemmikkieläinten tunnistusmerkitseminen tatuomalla ilman rauhoitusta. Pykälään tulisi lisäksi kirjata, että eläinten, joille kiellettyjä toimenpiteitä on suoritettu, myyminen on kielletty.

Pykälään tulisi myös lisätä, että eläimiä merkittäessä tulisi aina valita kaikkein vähiten kipua ja haittaa aiheuttava merkitsemistapa.

18 § Kielletyt välineet ja laitteet

Pykälään tulisi lisätä kielletyiksi myös koirilla käytettävät suihkepannat, joiden tarkoituksena on koiran ei-toivotun käytöksen lopettaminen koiraa rankaisemalla. Nämä pannat aiheuttavat koirille tarpeetonta kärsimystä eikä niillä saada puututtua itse käytöksen syyhyn.

20 § Hoidon yleiset vaatimukset

Mielestämme pykälään tulisi lisätä, että nuorilla eläimillä tulee olla mahdollisuus leikkimiseen. Pykälään pitää myös kirjata, että synnyttäneillä emoilla tulee olla mahdollisuus hoitaa jälkeläisiään ja jälkeisillä on oltava mahdollisuus saada hoivaa emoltaan. Pykälään tulee myös lisätä, että eläimellä on oltava mahdollisuus ympäristön tarkkailuun ja tutkimiseen sekä olotilaansa vaikuttamiseen esimerkiksi paikkaa vaihtamalla.

Pykälään tulee myös lisätä, että sosiaalisilla eläinlajeilla on oltava päivittäin mahdollisuus riittävään sosiaaliseen kanssakäymiseen. Perusteluihin tulisi kirjata, että esimerkiksi jos koiralla ei ole lajitoveria seuranaan, tulee sillä olla ihmisseuraa päivittäin riittävästi. Tämä ei tarkoita sitä, että riittävää seuraa olisi koiran luona käyminen kerran tai pari päivässä.

Pykälään on myös lisättävä, että mikäli eläimillä esiintyy käytöshäiriöitä, kuten stereotyyppistä käyttäytymistä, ahdistuneisuutta, aggressiivisuutta tai muuta vastaavaa käytöstä, on käytöksen syy selvitettävä ja tilanne pyrittävä korjaamaan.

21 § Ruokinta ja juotto

Kannatamme sitä, että nisäkkäiden ja lintujen pysyvissä pitopaikoissa tulee olla jatkuvasti vettä tarjolla.

Katsomme kuitenkin, että pykälän toisen momentin 5 kohta tulee poistaa. Ammattimaisten eläintenpitäjien tulee aina kyetä järjestämään jatkuva vedensaanti kaikille hoidossaan oleville nisäkkäille ja linnuille. Olemme erityisen huolissamme vetokoirista, joiden vesi jäätyy Pohjois-Suomen kovissa pakkasissa hetkessä. Tällöin ei voida varmistua siitä, ettei koira ehtisi tuntea voimakasta janoa ennen seuraavaa juottokertaa.

25 § Eläinjalostus

Pykälään tulee lisätä kieltö astuttaa eläin pakolla. Jos naaras ei alistu tilanteeseen ilman voimakasta kiinnipitämistä, ei eläinten astuttamisen tulisi olla sallittua.

Kannatamme pykälässä lueteltuja jalostuksen tiukennuksia. Kannatamme myös sitä, että eläinlääkäreille asetetaan ilmoitusvelvollisuus toimenpiteistä, jotka on tehty perinnöllisten vikojen takia.

26 § Löytöeläimet

Pykälään tulee palauttaa aiemmassa esityksessä ollut kirjaus, että löytöeläinten kuljettaminen talteenottoaikaan määrätään kuntien tehtäväksi.

Pykälään olisi lisättävä vaatimuksia niin sanottujen populaatiokissojen hoitamisesta. Populaatiokissojen hoito on tällä hetkellä huonolla tolalla, sillä kunnalliset löytöeläintalot eivät vastaanota niitä. Kissapopulaatiot jäävät siten usein oman onnensa nojaa tai niiden pyydystäminen vapaaehtoisten eläinsuojelutoimijoiden aktiivisuuden varaan. Siksi löytöeläintaloille tulee säätää velvollisuus tarjota väliaikaista hoitoa myös näille populaatioista lähtöisin oleville kissoille.

Pykälään tulee lisätä, että löytöeläinpaikan tulisi ensisijaisesti pyrkiä etsimään uusi koti löydetylle eläimelle, ellei eläimen edellistä omistajaa löydy ja eläimen terveydentila ja luonne sen mahdollistavat. Lisäksi pykälään tulee lisätä, että löytöeläinpaikasta uusiin koteihin luovutettavat eläimet on tunnistusmerkittävä, rokotettava ja kastroitava tai sterilisoitava.

27 § Ulkopuolinen palveluntuottaja löytöeläinten tilapäisen hoidon järjestämisessä

Pykälän perusteluihin tulee kirjata, että ulkopuolinen palveluntuottaja ei saa olla tuomittu eläinsuojelurikoksesta.

28 § Luonnonvaraisen eläimen elätettäväksi ottaminen

Pykälässä tulee kieltää luonnonvaraisten eläinten, kuten kettujen ja naalien, sekä niistä jalostettujen muunnosten kasvatusta ja käyttöä metsästyskoirien koulutus- ja koetarkoitukseen.

Pykälän kieltä luonnonvaraisten eläinten ottamisesta elätiksi tulisi ulottaa koskemaan myös ulkomailta Suomeen tuotuja, luonnonvaraisina syntyneitä eläimiä.

30 § Eläinten hoitajien pätevyys ja riittävyys

Pykälän vaatimukset tulisi ulottaa koskemaan myös ammattimaisia eläinten kouluttajia ja muita vastaavia ammatteja, joissa vaikutetaan suoraan eläinyksilöiden hyvinvointiin. Pykälään tulisi myös lisätä vaatimus eläintenpitäjien ammattitaidon päivittämisestä.

33 § Pitopaikan yleiset vaatimukset

Pykälään tulee lisätä, että eläimen on saatava liikkua ja huolehtia keuhonhoidosta pitopaikassaan. Liikkuminen ja keuhonhoito ovat lajityypillisiä perustarpeita, joihin jokaisella eläinyksilöllä tulee olla mahdollisuus.

Pykälään tulee myös kirjata, että eläimen kasvatusta verkko- tai ritiläpohjalla on kiellettävä. Verkkopohja estää voimakkaasti lajityypillisten käyttäytymistarpeiden toteutumista ja heikentää siten eläinten hyvinvointia. Lisäksi pykälään tulee lisätä, että eläimellä on oltava aina käytössä kuiva, lajinomainen makuupaikka ja tarvittaessa piilopaikka.

Pykälään tulee lisätä kieltä eläinten poikasten ja nuorten yksilöiden pitämisestä yksittäiskarsinoissa tai -häkeissä, ellei tähän ole lääketieteellistä tai lajin sosiaalisiin piirteisiin liittyvää syytä. Yksinpito vaikeuttaa eläinten sosiaalisten taitojen kehittymistä ja aiheuttaa ahdistuneisuutta.

37 § Pysyvän pitopaikan yleiset vaatimukset

Pykälässä kielletään uusien parsinavetoiden ja porsitushäkkien rakentaminen ja käyttöönotto. Kannatamme tätä kieltä, joka tukee lain periaatteita sekä eläinten lajityypillisen käyttäytymisen mahdollistamista.

Pykälästä kuitenkin puuttuu vanhojen parsinavetoiden ja porsitushäkkien käytön kieltä. Katsomme, että tämä on merkittävä eläinten hyvinvointiongelma, joka on korjattava. Pykälään onkin lisättävä myös vanhojen parsinavetoiden ja porsitushäkkien käyttökielto siirtymäajalla. Muutoin Suomi jää jo lain voimaantullessa jälkeen muun Euroopan kehitystä.

39 § Koiran- ja kissanpentujen tuontikielto

Pykälän tavoitteena on aiempaa tehokkaampi puuttuminen ulkomailta niin sanotuissa pentutehtaissa tuotettujen pentujen tuontiin ja myyntiin Suomessa. Ehdotetussa säännöksessä alle kuuden kuukauden ikäisten kissan- ja koiranpentujen tuonti Suomeen kielletäisiin ja kieltä koskisi sekä tapauksia, joissa pennut tuotaisiin Suomeen lemmikkieläinasetuksen säännösten mukaisesti, että niin sanottuja kaupallisia tuoneja. Tuontikielto koskisi sekä EU:n alueelta että kolmansista maista saapuvia kissoja ja koiria. Se ei kuitenkaan koskisi tapauksia, joissa kaupat olisi tehty jo ennen eläimen maahan tuloa ja joissa voitaisiin näin osoittaa, että ostaja/koiran vastaanottaja on tietoisesti hankkimassa eläintä ulkomailta.

1. Viipurin Koirat ry ehdottaa, ettei alle 6 kk ikäisten koiranpentujen tuontikielto koskisi kolmansista maista tapahtuvaa kaupallista tuontia, joka jo nykyisellään on tarkasti valvottua.

Lakiluonnoksen lausuntopyynnössä todetaan, että koirien ja kissojen pentutehtailun tavoitteena on maksimaalinen tuotto ja että myyntiin tarkoitetut pennut tuodaan Suomeen yleensä Viron kautta. Pentujen alkuperä saattaa olla EU:n ulkopuolella, mutta ne "pestään" Virossa EU-alueella syntyneiksi pennuiksi ja kuljetetaan sieltä muihin EU-maihin, kuten Suomeen, myytäväksi. Koira- ja kissatehtailijoiden ja -trokarien käyttämä toimintamalli osoittaa, että voimassaoleva lainsäädäntö ehkäisee jo nykyisellään tehokkaasti koiran- ja kissanpentujen tuonnin suoraan kolmansista maista Suomeen. Silloin, kun kyseessä ovat ansaintamielessä tuotetut eläimet, niitä ei tuoda laillista reittiä esimerkiksi Venäjältä suoraan Suomeen, sillä se on tehokkaasti valvottua ja kallista. Lisäksi rabiesrokotusvaatimusten takia esimerkiksi Venäjältä ei saa tuoda lainkaan alle 15-viikkoisia pentuja EU-maihin. Joistakin EU:n ulkopuolisista maista tuotavilta koirilta edellytetään lakisääteisesti rabiesvasta-ainetutkimusta ja vähintään 6 kk:n ikää. Monista EU:n ulkopuolisista maista koirien ja kissojen tuonti myytäväksi/luovutettavaksi ei ole sallittua lainkaan.

EU:n ulkopuolelta kaupallisesti maahantuotavilla koirilla/kissoilla on oltava lähtömaan viranomaisen vahvistama terveystodistus, ne rekisteröidään Traces NT -järjestelmään ja maahantuontiehtojen täyttyminen tarkastetaan raja-asemalla rajaeläinlääkärin toimesta. Tarkastusmaksu on 145 € per kissa/koira. Eläinterveysäännöstön (EU) 2016/429 voimaantulon myötä koirien laillista maahantuontia harjoittavien velvoitteita on lisätty entisestään. Velvollisuus rekisteröityä koskee sekä lähettäjää että vastaanottajaa. Eläinten on oltava peräisin lähtömaan toimivaltaisen viranomaisen rekisteröimästä ja valvomasta pitopaikasta.

Ei ole tarkoituksenmukaista ulottaa pentujen tuontikieltoa lainsäädännön puitteissa toteutettuun kolmasmaatuontiin, sillä taloudellista voittoa

varten tuotettuja, epämääräisissä oloissa kasvatettuja kissoja ja koiria ei tuoda maahan tätä kautta.

2. Viipurin Koirat ry ehdottaa lisäksi, ettei koiranpentujen tuontikielto koskisi ns. rescueyhdistyksiä. Näiden tavoitteena on eläinten hyvinvoinnin lisääminen ilman ansaintatarkoitusta, eikä rajoitusten ulottaminen niihin ole tarkoituksenmukaista. Hylättyjen koirien hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että ne pääsevät kodinomaiseen ympäristöön kasvamaan mahdollisimman nuorina. Pääsy pois tarhaympäristöstä parantaa niiden mahdollisuuksia suojautua kylmältä, melulta, nälältä, tarttuvilta taudeilta ja koirien välisiltä tappeluilta. Se vaikuttaa merkittävästi niiden kokonaisyhyvointiin myös pitkällä tähtäimellä parantamalla niiden mahdollisuuksia sosiaalistua ja sopeutua ympäristöön ilman pelkoja ja ongelmakäytöstä.

40 § Koirien ja kissojen myynti-ilmoitus

Kannatamme ehdotusta, jonka mukaan koirien ja kissojen myynti-ilmoituksissa tulee esittää pakollisina tiedot niiden iästä, sijaintipaikasta ja syntymämaasta sekä lisäksi myyjän nimi ja rekisteröintinumero, mikäli tämä on ammattimainen tai muutoin laajassa mitassa seura- ja harrastuseläimiä pitävä toiminnanharjoittaja.

Pykälä olisi kuitenkin laajennettava koskemaan kaikkien elävien eläinten myyntiä. Lisäksi pykälässä olisi vaadittava, että verkkomyynnin yhteydessä myyjän on tunnistauduttava vahvasti, jotta esimerkiksi salakuljetusta tai eläinsuojelurikosta epäiltäessä myyjä voidaan aina jäljittää.

41 § Eläimen luovutuksen yhteydessä annettavat tiedot

Kannatamme pykälään kirjattuja asioita. Lisäksi tulisi pykälässä tulisi mainita, että luovutettavan eläimen mukana tulee antaa kirjalliset hoito-ohjeet eläimen vastaanottajalle.

42 § Eläinten luovutukseen liittyvät rajoitukset

Pykälässä olisi kiellettävä kaikkien elävien eläinten myynti elinkaupoissa.

60 § Ammattimainen tai muutoin laajassa mitassa tapahtuva seura- ja harrastuseläinten pito

Ammattimaisen tai muutoin laajamittaisen seura- ja harraste-eläinten pidon määritelmää tulee mielestämme tarkentaa ja tiukentaa. Nyt kirjatut eläinmäärät ylittävät normaalina pidettävän harrastustoiminnan rajat. Eläinmäärät tulisi selkeästi määritellä myös siten, että ne voidaan keskenään laskea yhteen. Lisäksi pienikokoisten seuraeläinten määrä tulee laissa määritellä yksilöittäin, ei niiden asumusten määrien perusteella.

78 § Tarkastus- ja näytteenotto-oikeus

Pykälään tulee lisätä, että valvontaviranomaisella tulee olla oikeus tehdä tarkastus myös ilman epäilyä tuotantoeläintiloilla sekä laitoksissa, joissa kasvatetaan tai käytetään eläimiä tieteellisissä hankkeissa ja toimenpiteissä. Suurten eläinmäärien hyvinvointi voi vaarantua vakavasti, mikäli valvontaviranomaisella ei ole oikeutta tarkastaa näitä paikkoja ilman epäilyä.

Pykälän 1 momentin ensimmäiseen lauseeseen on lisättävä, että tarkastus voidaan tehdä, jos on aihetta epäillä eläintenpitokiellon rikkomista. Samoin se on lisättävä momenttiin 5.

Pykälään on lisäksi kirjattava, että tilat, joissa eläimiä pidetään laajamittaisesti, tulee tarkastaa säännöllisesti.

98 § Eläimen myyminen, muu luovuttaminen tai lopettaminen

Pykälään tulee lisätä, että toimenpiteeseen voidaan ryhtyä myös sellaisessa tilanteessa, kun henkilö ei ole noudattanut eläintenpitokieltoa.

Vantaalla 14.1.2022

Aino Arjas
toiminnanjohtaja
Viipurin Koirat ry
aino.arjas@viipurinkoirat.fi